

צורי מעם השם עושה שמים וארץ

סֵפֶר

תּוֹרַת הַזֹּהַר

הַזֹּהַר הַמְּתַרְגֵּם בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

הַמְּנַקֵּד

עַל הַמְּשָׁה הַמְּשִׁי תּוֹרָה

מִהַתְּנָא הָאֱלֹקִי רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

פְּרָשַׁת וַיִּלָּךְ

תְּרַגְוִם קַל וְנִחְמָד לְמַעַן יִרְוֶיךָ חֵלּוֹמֵךְ בּוֹ

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

בעיה"ק בית שמש תובב"א

אלול תש"ע לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות,

לכל החברים וידידים, ולכל אחד ואחד מישראל,

לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

לעילוי נשמת

מרת הינדע לאה, מנחם מוניש וחנה בר"ב יצחק אהרון
הרב צבי יצחק, נטע מאיר, מלכה דבורה בר"ב גבריאל הכהן

לקנות הספרים במחיר מסובסד:

אצל חנות הספרים של ר' פנחס ראובן הי"ו

ברחוב השומר 74 בני ברק

או אצל "מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8

Ramat Beth Shemesh 99093, Israel

Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

פְּרִשֵׁת וַיֵּלֶךְ

וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל
יִשְׂרָאֵל. רַבִּי חֲזַקְיָה פָתַח, (ישעיה סג) מוֹלִיךְ

לְיָמִין מֹשֶׁה זְרוּעַ תְּפֹאֲרֹתוֹ בּוֹקֵעַ מַיִם מִפְּנֵיהֶם וְגו'.

אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַתְּרַצָּה
בָּהֶם, וּמִשּׁוֹם שֶׁהַתְּרַצָּה בָּהֶם קָרָא לָהֶם בָּנִים ^{(דף רפג}

^{ע"ב} בְּכוֹרִים קְדוּשִׁים, אֲחִים (בבבבול), וַיֵּרֶד לְדוֹר
עִמָּהֶם. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (שמות לה) וְעָשׂוּ לִי מִקְּדוּשׁ
וְשִׁכַּנְתִּי בְּתוֹכָם. וְרַצָּה לְהַתְּקִינָם כָּמוֹ לְמַעְלָה,
וְהִשְׁרָה עֲלֵיהֶם שְׂבָעָה עֲנִי כְבוֹד, שְׂכִינָה הַלְכָה
לְפָנֵיהֶם, זֶהוּ שְׂפָתוֹב (שם יג) וְה' הֵלֵךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם.

שְׂלֵשָׁה אֲחִים קְדוּשִׁים הָלְכוּ בֵּינֵיהֶם, וּמִי יֵהֵא?
מֹשֶׁה, אֲהַרֹן וּמֹרְיָם. וּבְזִכּוֹתָם נָתַן לָהֶם
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְּנוּת עֲלִיוֹנוֹת (וְהָרִי נִתְבָּאֵר). כָּל
יָמֵי אֲהַרֹן לֹא זָזוּ עֲנִי הַכְּבוֹד מִיִּשְׂרָאֵל, וְהָרִי
פְּרִשׁוּהָ (משום) שֶׁאֲהַרֹן הָיָה זְרוּעַ יָמִין שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
וְחִינוּ שְׂפָתוֹב (במדבר כא) וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ עַרְד
וְגו', כִּי בָא יִשְׂרָאֵל דְּרֹךְ הָאֲתָרִים וְגו'. בְּאֲדָם

שְׁהוּלְךָ לֹלֵא זְרוּעַ וְסוּמְךָ עֲצָמוֹ לְכֹל מְקוֹם, וְאִז -
וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב מִמֶּנּוּ שְׂבִי, מִשּׁוּם שְׁחִיו בְּלִי
זְרוּעַ יָמִין. (ועל זה הצטרפו ישראל לגדר גדר עליו. זהו שכתוב (במדבר

כא) וַיִּגְדַּר יִשְׂרָאֵל גִּדְרָה לְה' וַיֹּאמֶר אִם נָתַן תַּתֵּן וְגו').

בֵּא וּרְאֵה, אֶהְרֵן הָיָה זְרוּעַ יָמִין שֶׁל הַגּוֹף, וְעַל זֶה
כָּתוּב מוֹלִיךְ לַיָּמִין מִשָּׁה זְרוּעַ תַּפְאֲרָתוֹ. וּמִי
הוּא? אֶהְרֵן.

וַיִּלָּךְ מִשָּׁה. מַה זֶה וַיִּלָּךְ? לָאֵן הָלַךְ? אֵלֵא וַיִּלָּךְ,
כְּגוֹף בְּלִי זְרוּעַ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איכה א) וַיִּלְכוּ
בְּלֹא כַח לִפְנֵי רוּדָה. שְׁחֵרֵי מַת אֶהְרֵן, זְרוּעַ יָמִין,
וְרָצָה לְהַסְתִּילֵק הַגּוֹף. (כל ימיו של משה השמש האיר בעולם).

כָּל יְמֵי מִשָּׁה אָכְלוּ יִשְׂרָאֵל לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם. כִּיּוֹן
שָׁבֵא יְהוֹשֻׁעַ מַה כָּתוּב? (יהושע ה) וַיֵּשְׁבַת הַמָּן
מִמַּחֲרַת וְגו'. וַיֵּאכְלוּ מִעֲבוּר הָאָרֶץ מִמַּחֲרַת הַפֶּסַח.
מַה כִּיּוֹן זֶה לָזֶה? אֵלֵא זֶה מְלַמְעֵלָה וְזֶה לְמַטָּה. (מכאן
למדנו) כָּל הַזְּמַן שֶׁמִּשָּׁה נִמְצָא, גוֹף הַשָּׁמַיִשׁ שׁוֹלֵט
וּמְאִיר לְעוֹלָם. כִּיּוֹן שֶׁהַסְתִּילֵק מִשָּׁה, הַתְּכַנֵּס גוֹף
הַשָּׁמַיִשׁ, וַיֵּצֵא גוֹף הַלְּבָנָה.

פְּתוּב (שמות לג) **אִם אֵין פְּנִיךָ הַלְכִים אֶל תַּעֲלֵנוּ מוֹה**
וּבְמַה יוֹדַע אִפּוּא וְגו'. כִּךָ לְמַדְנֹו, כִּיּוֹן
 שְׁאֵאמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַשָּׁה (שם לג) הִנֵּה מְלֹאכֵי
 יְלִךְ לְפָנֶיךָ, אָמַר מַשָּׁה, וּמַה הִנְהַנַּת הַשְּׁמַשׁ
 שְׁהַתְּכַנְּסִים וְתִנְהַיֵּג הַלְכָנָה - גּוּף הַלְכָנָה אֵינִי רוֹצֶה.
 אִם אֵין פְּנִיךָ הַלְכִים, אֲנִי רוֹצֶה אֶת גּוּף הַשְּׁמַשׁ,
 וְלֹא אֶת שָׁל הַלְכָנָה. וְאִזּו גּוּף הַשְּׁמַשׁ הוּאֵר, וְנַעֲשֶׂה
 מַשָּׁה כְּמוֹ גּוּף הַשְּׁמַשׁ לְפָנֵי יִשְׂרָאֵל. כִּיּוֹן שְׁהַתְּכַנְּסִים
 מַשָּׁה, הַתְּכַנְּסִים הַשְּׁמַשׁ וְהוּאֵרָה הַלְכָנָה, וְהָיָה
 יְהוֹשִׁעַ מִשְׁתַּמֵּשׁ לְאוֹר הַלְכָנָה. אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה!

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְגו' (דברים לא).
 הִינֹו שְׁאֵמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַרְבָּעִים שָׁנָה
 הָאִיר הַשְּׁמַשׁ לְיִשְׂרָאֵל, וְהַתְּכַנְּסִים לְסוּף אַרְבָּעִים
 שָׁנָה, וְהָאִירָה הַלְכָנָה. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדַאי כִּךָ
 הוּא, הִינֹו שְׁפָתוֹב (משלי יג) וַיֵּשׁ נִסְפָּה כִּלָּא מִשְׁפָּט,
 וְהָרִי הַתְּעוֹרְרוּ הַחֲבָרִים, וְאָנֹו נִבְאָר אֶת הַפְּסוּק.
 אָבֵל עַל מַה שְׁהַתְּעוֹרְרוּ הַחֲבָרִים, הַכֹּל הוּא צָרִיךְ
 לְעוֹלָם לְגִלּוֹת (לְהוֹעֵלֵת הָאָדָם), שְׁהָאָדָם שְׁנַאֲסָף עַד
 שְׁלֹא יִגִּיעוּ יָמָיו.

בא וראה, וְהָרִי נִתְבָּאָר, שְׁכָל הָרוּחֹת שְׂוִיָּצָאוֹת
 מִלְמַעְלָה, יוֹצְאוֹת זָכָר וּנְקֵבָה וּנְפָרְדוֹת.
 וְלַפְעָמִים תֵּצֵא נְשֻׁמַּת הַנְּקֵבָה עַד שֶׁלֹּא יוֹצֵאת
 הַזָּכָר, שֶׁהוּא בֶּן זוּנָה. וְכָל פְּעָמִים שֶׁזָּכָר לֹא הִנְיַע
 זְמַנּוֹ לְהַזְדַּוֵּג עִם נְקֵבָתוֹ וּבֹא אַחֲרָהּ וּנְשָׂא אוֹתָהּ -
 בֵּינָן שְׂמַנְיַע זְמַן שֶׁל זֶה לְהַזְדַּוֵּג, כְּשִׁמְתָעוֹרֵר צֶדֶק
 בְּעוֹלָם לְפָקֵד עַל חֲטָאֵי הָעוֹלָם, כּוֹנֵם אֶת הָאֲחֵר
 הַזֶּה שֶׁנְּשָׂא אוֹתָהּ, וּבֹא הָאֲחֵר וְלוֹקַח אוֹתָהּ. וְעַל
 זֶה קָשִׁים זוּזוּגִים לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְכָל זֶה מְשׁוּם שֶׁהַזָּכָר סָרַח בְּמַעֲשָׂיו. וְאַף עַל גַּב
 שֶׁלֹּא סָרַח כָּל כָּךְ מַעֲשָׂיו בְּחַטָּאוֹ, הִתְכַּנֵּם
 בְּאוֹתוֹ זְמַן עַד שֶׁלֹּא הִנְיַעוּ יָמָיו, שֶׁלֹּא עוֹשֶׂה בֶּן
 בְּמַשְׁפָּט, וְעָלָיו כָּתוּב וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מַשְׁפָּט.
 וּפּוֹנֵשׁ בֵּית דִּין שֶׁל צֶדֶק בְּחַטָּאוֹ, מְשׁוּם שֶׁהִנְיַע
 זְמַנּוֹ שֶׁל הָאֲחֵר, וְלוֹקַח אוֹתָהּ, שֶׁהָרִי הִיא שְׁלוֹ.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְלָמָּה יַפְרִיד אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וַיָּבֵא אַחֲרָהּ וַיִּתֵּן לוֹ? אָמַר לוֹ,

זוהי תועלתו של האדם, ומזב שעושה עמו שלא
תגיע (יראה את) אשתו ביד אחר.

ובא וראה, אם זה (דף רפ דע"א) מעשיו אינם פשרים,
אף על גב שהאשה הזו היא שלו, לא ידחה
אחר מלפניו.

בא וראה, שאול המלך נטל מלכות, (למה?) משום
שעדין לא הגיע זמנו של דוד לזה, שהרי
מלכות היתה ודאי של דוד, ובא שאול ולקח
אותה. כיון שהגיע זמנו של דוד לרשת את שלו,
אז התעורר צדק (מלכות שלמעלה) וכנס את שאול
בחתאו, ונדחה מלפני דוד, ובא דוד ולקח את
שלו.

ולמה לא הסיר הקדוש ברוך הוא את שאול
מהמלכות ולא ימות? אלא מוכה עשה
עמו הקדוש ברוך הוא שפנס אותו במלכות, ולא
יראה עבדו שולט עליו ולוקח מה שהיה שלו
בתחלה. כך זה. משום כך צריך האדם לבקש

רַחֲמִים לְפָנַי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁמּוֹדוֹג, שְׁלֹא
יִדָּחַה מִלְּפָנַי אַחֵר.

כָּתוּב (דברים ג) וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף דַּבֵּר
אֵלַי וְגו'. וְחָרִי בְּאַרְנֹה, אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְמִשְׁתֵּה, מִשְׁתֵּה, הַתְרַצָּה לְחִדּוּשׁ (לְחִסּוּלִישׁ)
עוֹלָם?! רְאִיתָ מִיָּמֶיךָ שְׁמֵשׁ עוֹבֵד לְלִבְנָה?! רְאִיתָ
מִיָּמֶיךָ שֶׁתְּשַׁלֵּט הַלִּבְנָה בְּעוֹד שֶׁהַשְּׁמֵשׁ עוֹמֵד?!
אֵלֶּא - הֵן קָרְבוּ יָמֶיךָ לְמוֹת קָרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ.
יִתְפַּנֵּם הַשְּׁמֵשׁ וְתִשְׁלֹט הַלִּבְנָה. וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא אִם
אַתָּה תִּפְנֵם לְאַרְץ, תִּתְפַּנֵּם הַלִּבְנָה מִלְּפָנֶיךָ וְלֹא
תִשְׁלֹט. וְדַאי שֶׁשְׁלֵטוֹן הַלִּבְנָה הַגֵּיַע, וְלֹא תִשְׁלֹט
בְּעוֹד שֶׁאַתָּה בָּקִים בְּעוֹלָם.

קָרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְגו'. וּמָה אָמַר? הֲנֶךָ שֶׁכַּב עִם
אַבְתְּיָךְ וְקָם הָעָם הַזֶּה וְגו'. וְלֹא מִצְאָנוּ
שֶׁצְנוּה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת יְהוֹשֻׁעַ, אֵלֶּא אֶת
מִשְׁתֵּה. שְׁאָמַר לוֹ לְמִשְׁתֵּה כָּל זֶה, שְׁכַתוּב (שם לא)
וְעֹזְבֵנִי וְהִפֵּר אֶת בְּרִיתִי. וְחָרָה אַפִּי בּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא.

וְעַתָּה כְּתֹבוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְלַמָּדָה אֶת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׂיִמָּה בְּפִיהֶם. אִם כֵּן, מִהוּ וַאֲצִוְנוּ?

אָלֹא הַכְּתוּב אָמַר, הִנֵּה שָׁכַב עִם אֲבֹתֶיךָ. אָמַר
לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשְׁתֵּה, אַף עַל גַּב
שֶׁתִּשְׁכַּב עִם אֲבֹתֶיךָ, תִּרִי אֶתְּהָ תַמִּיד קָיָם לְהֵאִיר
לְלִבָּנָה, כְּמוֹ שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ, שָׂאֵף עַל גַּב שְׂמֵת־כַּנָּם, לֹא
מֵת־כַּנָּם אָלֹא לְהֵאִיר לְלִבָּנָה, וְאִזּוּ מֵאִיר לְלִבָּנָה
בְּשֵׂמֵת־כַּנָּם. וְעַל זֶה הִנֵּה שָׁכַב, לְהֵאִיר, וְזֶהוּ
וַאֲצִוְנוּ. וְאִזּוּ (הַבֶּשֶׂר) הַתְּבַשֵּׂר יְהוֹשִׁעַ לְהִיּוֹת מוֹאֵר,
וְעַל זֶה כְּתוּב הִנֵּה שָׁכַב עִם אֲבֹתֶיךָ, לְהֵאִיר
לְיְהוֹשִׁעַ, וְזֶהוּ (דְּבָרִים ג) וְצוּ אֶת יְהוֹשִׁעַ וְחֻזְקָהוּ. וְצוּ
אֶת יְהוֹשִׁעַ, הַכֹּל כְּדִי לְהֵאִיר.

כִּי אֶתְּהָ תָבֵא, וְאַחַר כֵּן תָּבֵא, מִה בֵּין זֶה לְזֶה?
אָלֹא אַחַד תָּבֵא, לְבַשֵּׂר לוֹ שְׂיִכְנָם לְאֶרֶץ
וַיִּתְּקִימָם בָּהּ. וְאַחַד תָּבֵא, לְבַשֵּׂר לוֹ אֶת הַשְּׁלֵטוֹן
עַל יִשְׂרָאֵל, וְהַתְּבַשֵּׂר עַל קִיּוֹם שָׁל עֲצָמוֹ, וְהַתְּבַשֵּׂר
עַל שְׁלֵטוֹן שָׁל יִשְׂרָאֵל.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח, (ישעיה כה) מִכִּנֶּה הָאָרֶץ זְמֵרַת
 שְׁמַעְנוּ צְבִי לַצַּדִּיק וְגו'. אֹי לָהֶם לְבָנֵי אָדָם,
 לְאוֹתָם שְׁלֵא מִשְׁנִיחִים וְלֹא מִשְׁתַּדְּלִים בְּכַבּוֹד
 רְבוֹנָם וְלֹא מִסְתַּכְּלִים בְּקַדְשָׁהּ הָעֲלִיּוֹנָה לְהַתְקַדֵּשׁ
 בְּעוֹלָם הַזֶּה, לְהִיּוֹת קְדוֹשִׁים בְּעוֹלָם הַבָּא. מִכִּנֶּה
 הָאָרֶץ - זו כְּסוֹת עֲלִיּוֹנָה קְדוֹשָׁה. זְמֵרַת שְׁמַעְנוּ,
 כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב לה) נִתַּן זְמֵרוֹת בְּלִילָה. זְמֵרוֹת,
 תְּשׁוּבָחוֹת שֶׁל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בְּלִילָה. בְּלִילָה, בְּזִמְנֵי שֶׁהִיא הוֹדֵמָנָה (שְׁתַּקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא) (מְדוּנָה וּמְצוּיָה) וּמְצוּיָה לְשִׁבְחָ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, וּמִשְׁתַּעֲשֵׂעַ עִם הַצַּדִּיקִים בְּגַן עֵדֶן.

וּמַתִּי? מִחֲצוֹת הַלֵּילָה וְאֵילָךְ. וְאִזּוֹ זְמֵרַת שְׁמַעְנוּ
 (בְּלִילָה), תְּשׁוּבָחוֹת. וְזְמֵרוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 (ויקרא כה) לֹא תִזְמַר. וְכַתוּב (ישעיה כה) זְמִיר עָרִיצִים
 יַעֲנֶה, עֲקוֹר מִמְּקוֹמָם שֶׁל כָּל אוֹתָם תִּקְיָפִים.
 שְׁתֵּרֵי כְּשֶׁנִּכְנָם הַלֵּילָה, כְּפֹה עָרִיצִים מִחֲנוֹת
 מִזִּיקִים שׁוֹמְרֵי תַחֲקִים מְצוּיִים בְּעוֹלָם, הוֹלְכִים
 וּמְשׁוּמְטִים בְּעוֹלָם לְקַטְרֵג. מִחֲצוֹת הַלֵּילָה וְאֵילָךְ
 מִתְעוֹרְרַת רוּחַ אַחַת וְעוֹקְרַת אֶת כָּלֵם

ממקומותיהם, ומעבירה אותם כְּדֵי שֶׁלֹא יִשְׁלֹטוּ.
 זמרת שמענו, תשפחות של כנסת ישראל פלילה.
 וכל זה למה? צבי לצדיק, להודיג בזווג אחד
 (לקדוש) של הקדוש פרוץ הוא (דף רפד ע"ב) ולהתקדש
 בקדשה אחת.

ואמר רזי לי רזי לי - זהו סוד עליון, זהו רוח
 קדושה. אבל, אוי לי - על הדור ועל
 העולם. בוגדים בנרו, שכלם משקרים בו,
 משקרים בהם בעצמם. ולא די שמשקרים בעצמם
 (ממש), אלא אותם בנים שילדו משתקרים באותו
 שקר שלהם, ונמצאים פגומים למעלה ומטה.

כיון שישעיהו הסתכל בזה, כגם את אותם יראי
 חטא ולמד אותם דרך קדושה להתקדש
 בקדשת המלך ולהמצא בניהם קדושים. כיון
 שאלה התקדשו, אותם בנים שילדו נקראו על
 שמו. זהו שכתוב (ישעיה ח) הנה אנכי והילדים אשר
 נתן לי ה' לאתות ולמופתים בישראל, שפרושים
 משאר העמים.

דָּבָר אַחַר מִכְנַף הָאָרֶץ וְזִמְרַת שְׁמֵעֵנוּ - בְּשָׁעָה
 שְׁנִכְנְסוּ יִשְׂרָאֵל לָאָרֶץ וְהָאָרוֹן הַקָּדוֹשׁ עוֹמֵד
 לְפָנֵיהֶם, שְׁמָעוּ יִשְׂרָאֵל שְׁמֵצֵד אַחַד שֶׁל הָאָרֶץ
 תִּשְׁפָּחוֹת וְשִׁמְחָה וְקוֹל מְזַמְרִים עֲלִיוֹנִים שְׁמוֹמְרִים
 בְּאָרֶץ, וְאִזְ צָבִי לְצַדִּיק, תִּשְׁפָּחַת מִשָּׁה הִיְתָה
 בְּאוֹתָהּ שָׁעָה. שְׁבֹכֵל מְקוֹם שָׁבוּ תִּיהַ שְׂרוּי הָאָרוֹן,
 הָיוּ שׁוֹמְעִים קוֹל שְׁאוֹמֵר: (דברים ה) וְזֹאת הַתּוֹרָה
 אֲשֶׁר שָׁם מִשָּׁה לְפָנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. אֲבָל אוֹי לִי
 שְׁבוֹגְדִים בָּגְדוּ, שְׁעַתִּידִים יִשְׂרָאֵל לְשַׁקֵּר בְּהַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וְלִהְעַקֵּר מִהָאָרֶץ פֶּעַם אַחַת. וּמִשׁוֹם
 שְׁנֵאִתּוֹ בִּינֵיהֶם הַשַּׁקֵּר שְׁלָהֶם, יַעֲקֹר פֶּעַם שְׁנֵיִתָּה, עַד
 שְׁיִשְׁלַם חֲטֵאתָם בְּאָרֶץ אַחֲרֵת.

לְקַח אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה וְגו'. הֲרֵי בְּאָרְנוּ
 הַדְּבָרִים. אֲלֵהֶיכֶם. אֲלֵהֶיךָ. אֵל. אֲלֵהֵינוּ.
 שְׁאָמַר רַבִּי אַבָּא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מֵהוּ שְׁפָתוֹב
 (שמות ג) כִּי הִמְקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת
 קִדְשׁ הוּא? אֲדַמַּת קִדְשׁ וְדַאי, שְׁהֵינּוּ אָרֶץ תַּחֲיִים.
 אָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו, עָלָיו וְדַאי, הֵינּוּ
 בְּתַחֲלָתָהּ, וְכָל שְׁכֵן לְאַחַר כָּךְ. לְמַדְנֵנוּ, אָמַר רַבִּי

יוסי, פתוב והיה שם בך לעד, לעד ודאי, שיעיד
עדות.

שלשה הם שעומדים בעדות להעיד, ואלה הם:
באר יצחק, גורל, והאבנים ששם יהושע.
ושירה זו עדות יותר מהכל. אמר רבי יצחק, אם
בך, ארבעה הם. אמר לו, ודאי, אבל בגורל לא
כתוב עדות.

באר של יצחק מנין לנו? שפתוב (בראשית כא)
בעבור תהיה לי לעדה וגו'. גורל - שפתוב
(במדבר כו) על פי הגורל תחלק נחלתו. שהיה אומר:
זה ליהודה, וזה לבנימין, וכן לכלם. האבנים של
יהושע - שפתוב (יהושע כד) הנה האבן הזאת תהיה
בנו לעדה. וכאן, והיה שם בך לעד. וכתוב וענתה
השירה הזאת לפניו לעד. היא ודאי העידה בהם
בישראל.

למדנו, אמר רבי אלעזר, מה שפתוב וידבר משה
וגו', את דברי השירה הזאת עד תמם?
כאן יש להסתכל, מהו את דברי? את השירה

הַזֹּאת צָרִיךְ לוֹ לְהִיזוֹת! וּמָה זֶה עַד תִּתְּמָם? אֵלֶּא כֹּךְ
 לְמַדְנוּ בְּסוּד הַמְּשָׁנָה, כָּל אוֹתָם דְּבָרִים שְׁאֵמַר
 מִשָּׁה, כִּלְמִם נְחַקְקוּ בְשֵׁם הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא, וְכָל
 אוֹתָם דְּבָרִים הָיוּ בָּאִים, וְעוֹלָיִם וְיוֹרְדִים, וְנִחְקְקִים
 שָׁם. וְכָל דְּבָר וְדָבָר תִּהְיֶה בָּא לְפָנַי מִשָּׁה לְהַחְקֵק
 עַל יָדוֹ וְעוֹמֵד לְפָנָיו. וְתִינּוּ מַה שְׁכַתּוֹב עַד תִּתְּמָם.

רַבִּי אַבְיָא אָמַר, אֵת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת, שִׁירָה
 הַזֹּאת צָרִיךְ לוֹ לְהִיזוֹת! מָה זֶה רוּמּוֹ? אֵלֶּא
 שִׁירָה שְׁאֵמַר הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא, כִּמּוֹ שְׁנֵאמַר שִׁיר
 הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה, מִלֶּךְ שְׁתֵּשְׁלוֹם כִּלּוֹ שְׁלוֹ,
 וְתָרִי בְּאֲרָנוֹ הַדְּבָרִים. (שְׁשִׁנֵּנוּ שְׁכַתּוֹב) (תְּהִלִּים צ"ב) מְזֻמּוֹר
 שִׁיר לְיוֹם הַשְּׁכַתּוֹת, לְיוֹם הַשְּׁכַתּוֹת מִמֶּשֶׁ. שִׁיר
 שְׁתֵּקְדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא אָמַר. (שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה, שִׁיר
 שְׁתֵּקְדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא אָמַר. וְכֵאֵן אֵת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת, שִׁיר שְׁתֵּקְדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא

אָמַר)•

אֵלֶּא כֵּאֵן יֵשׁ לְהַסְתַּבֵּל, שָׁם שִׁיר, וְכֵאֵן שִׁירָה. זֶה
 זָכָר, וְזוֹ נְקִבָּה. וְתָרִי שְׁנֵינוּ, כָּל הַנְּבִיאִים
 כִּלְמִם לְגַבֵּי מִשָּׁה כִּמּוֹ קוֹף בְּעֵינַי בְּנֵי אָדָם, וְהֵם

אָמְרוּ שִׁיר, וּמִשָּׁה אָמַר שִׁירָה. (וּמִנֵּי לָנוּ שָׁוִי הִיא נִמְכָּה?
שְׂכֵתוֹב וְעִנְתָּה הַשִּׁירָה וְגו') מִשָּׁה הָיָה לוֹ לֹאמַר שִׁיר, וְהֵם
שִׁירָה. (דף רפה ע"א) אֵלֶּה זֶהוּ סוּד הַדְּבָר, מִשָּׁה לֹא אָמַר
אֵת זֶה לְעַצְמוֹ, אֵלֶּה לְיִשְׂרָאֵל.

אָמַר לוֹ רַבִּי שְׂמַעוֹן, לֹא כָּהֵן, אֵלֶּה מִשָּׁה וּדְאִי
נֹדַע מִכָּאן שֶׁהוּא בְּדַרְגָּה יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה
מִהַכֹּל. מִשָּׁה עָלָה מִלְמַטָּה לְמַעְלָה, וְהֵם יָרְדוּ
מִלְמַעְלָה לְמַטָּה. הוּא עָלָה מִלְמַטָּה לְמַעְלָה, כְּמוֹ
שֶׁשָּׁנִינוּ, מִעֲלִין בְּקִדְשׁ וְאִין מוֹרִידִין. מִשָּׁה עָלָה
מִלְמַטָּה לְמַעְלָה, שְׂאֵמַר שִׁירָה, תִּשְׁפַּחַת הַמִּלְכָּה
שֶׁהִיא מִשְׁפַּחַת לְמֶלֶךְ. וּמִשָּׁה נֶאֱחָזוּ בְּכֹל (בְּשִׁלְבֵי). וְהֵם
יָרְדוּ מִלְמַעְלָה לְמַטָּה, שְׂאֵמְרוּ שִׁיר, שֶׁהוּא שְׂבַח
שְׂמִשְׁבַּח הַמֶּלֶךְ אֵת הַמִּלְכָּה, וְהֵם נֶאֱחָזוּ בַּמִּלְכָּה.
וְעַל זֶה בָּזָה נֹדַע שְׂבַחֹו שֶׁל מִשָּׁה יוֹתֵר מִכָּלֵם.
וְהִינוּ שְׂכֵתוֹב, (שְׁמוֹת טו) אִזּוּ יִשִּׁיר מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
אֵת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לָהּ! שִׁיר הַמִּלְכָּה. לְמִי? לָהּ!
וְלָכֵן וַיִּכְתַּב מִשָּׁה אֵת דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת, וְעִנְתָּה
הַשִּׁירָה הַזֹּאת.

וְעֲנֵתָהּ הַשִּׁירָה הַזֹּאת?! וְעָנּוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הִנֵּה
 צָרִיךְ לוֹ לְהִיּוֹת! אֵלֶּה סוּד הַדְּבָר כְּפִי
 שְׂבֵאַרְנוּ, שְׂכַתוּב (איו"ב ב) וְאַרְיָן מִתְקוּמָמָה לוֹ,
 וּמֵאִשָּׁה הַסֶּתֶפֶל בְּכָל, וְעַל זֶה אָמַר שִׁירָה, כִּדְרֵי לְאַחֲזוֹ
 דְּבָרִים בְּמָקוֹם הַזֶּה לְהִיּוֹת עֲלֵיהֶם דִּין, שְׂכַתוּב
 וְעֲנֵתָהּ הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו. וְלָמָּה? שְׂכַתוּב כִּי אֲנִי
 יַדְעֵתִי אֶת יְצָרוֹ, וְכַתוּב כִּי יַדְעֵתִי אַחֲרֵי מוֹתִי וְגו' .
 וּכְשֶׁתַּעֲשׂוּ אֶת זֶה, מִיָּד - וְעֲנֵתָהּ הַשִּׁירָה הַזֹּאת
 לְפָנָיו לְעַד.

בֵּא וּרְאֵה, כְּתוּב יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ, וְלֹא יוֹתֵר, אֲבָל
 - וְאַרְיָן מִתְקוּמָמָה לוֹ. בְּזֶה נַעֲשֶׂה דִין לְמִי
 שְׂנַעֲשֶׂה. כְּתוּב, (שמואל-ב-כ) וַיְדַבֵּר דָּוִד לַה' אֶת דְּבָרֵי
 הַשִּׁירָה הַזֹּאת. כָּאֵן תִּשְׁכַּחַת שָׁל דָּוִד הִיא, מִשׁוּם
 שְׂאָמַר שִׁירָה מְלֻמָּשָׁה לְמַעַלָּה, וְזָכָה לְדַרְגָּה הַזֹּאת,
 וְלֹא אָמַר שִׁירָה זֹאת אֵלֶּה בְּסוּף יָמָיו, שֶׁהִנֵּה יוֹתֵר
 בְּשִׁלְמוֹת מִהַשִּׁירָה הַזֹּאת, כְּמוֹ שְׂשֻׁנֵינוּ (אבות פ"ב) אֵל
 תֵּאֱמַן בְּעֶצְמְךָ עַד יוֹם מוֹתְךָ. וְכָאֵן לָמָּה זָכָה דָּוִד
 לִזְמַר שִׁירָה מְלֻמָּשָׁה לְמַעַלָּה בְּסוּף יָמָיו? שֶׁהִנֵּה

בְּמִנוּחָה מִכָּל צָרָדִיו, שְׁפָתוֹב בְּיוֹם הַצִּיל ה' אֶתוֹ
מִכַּף כָּל אֵיבָיו.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שִׁירָה מְעַלָּה מִהַכֹּל מַהִי? כִּמוֹ
שִׁשְׁנֵינוּ בְּסוּד הַמִּשְׁנָה, בְּדַבּוּרִים וּבְמַעֲשֵׂה
כָּךְ (הוּא) גַּם מְלֻמָּטָה לְמַעְלָה וּמְלֻמָּעָה לְמַטָּה,
וְאַחַר כֵּן לְבוֹן אֶת הַלֵּב, וְלִקְשֵׁר הַכֹּל בְּקֶשֶׁר אֶחָד.

מִנֵּין לָנוּ? מִמִּשְׁתָּה, בְּהִתְחַלָּה מְלֻמָּטָה לְמַעְלָה,
(דַּבְרִים לֵב) בִּי שֵׁם ה' אֶקְרָא. מַה זֶה אֶקְרָא?
כִּמוֹ שְׁפָתוֹב וַיִּקְרָא אֶל מִשְׁתָּה - זֶה הַשְּׂכִינָה. אַחַר
כֵּן, הָבֵנו גְּדֹל לְאַלְהֵינוּ - זֶה מְלֶךְ הָעֲלִיּוֹן. אַחַר כֵּן
יָרַד בְּדַרְגוֹתָיו מְלֻמָּעָה לְמַטָּה, שְׁפָתוֹב צְדִיק
וַיִּשָּׂר. אַחַר כֵּן קוֹשֵׁר קֶשֶׁר הַתְּמוּנָה וְאוֹמֵר הוּא,
וְזֶהוּ קֶשֶׁר לְכֹל.

מִשּׁוֹם כֵּן צָרִיךְ אָדָם לְסַדֵּר שְׂבִיחַ רַבּוֹנוֹ כִּמוֹ זֶה.
בְּהִתְחַלָּה מְלֻמָּטָה לְמַעְלָה, לְהַעֲלוֹת כְּבוֹד
רַבּוֹנוֹ לְמָקוֹם שֶׁהַשְּׂקָאֵת עִמָּק הַבְּאֵר שׁוֹפְעֵת
וַיּוֹצֵאתָ. אַחַר כֵּן (שׁוֹפֵעַ) לְהַמְשִׁיךְ מְלֻמָּעָה לְמַטָּה
מֵאוֹתָהּ הַשְּׂקָאֵת הַנִּחַל לְכֹל דְּרָגָה וְדַרְגָּה, עַד

הַדְרָגָה הָאֲחֵרוֹנָה, לְהַמְשִׁיךְ בְּרָכוֹת לְכָל מְלַמְעֵלָה
 לְמַטָּה. אַחַר כֵּן צָרִיךְ לְקַשֵּׁר קֶשֶׁר בְּכָל, קֶשֶׁר
 הָאֲמוּנָה. וְזֶהוּ הָאָדָם שֶׁמְכַבֵּד שֵׁם רַבּוֹנוֹ לַיַּחַד אֶת
 הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, וְעַל זֶה פָּתוּב (שְׁמוּאֵל-א ג) כִּי מְכַבְּדֵי
 אֲכַבְּדוּ. כִּי מְכַבְּדֵי - לְעוֹלָם תִּהְיֶה. אֲכַבְּדוּ - לְעוֹלָם
 תִּבְּא.

וּבְנֵי יִקְלוּ. מַה זֶה וּבְנֵי יִקְלוּ? זֶהוּ מִי שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ
 לַיַּחַד אֶת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, וְלְקַשֵּׁר קֶשֶׁר
 הָאֲמוּנָה, וְלַהַמְשִׁיךְ בְּרָכוֹת לְמָקוֹם שֶׁצָּרִיךְ וְלְכַבֵּד
 שֵׁם רַבּוֹנוֹ. וְכָל מִי שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ לְכַבֵּד אֶת שֵׁם רַבּוֹנוֹ,
 טוֹב לוֹ שֶׁלֹּא נִבְרָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וּבְנֵי יִקְלוּ, מִי שֶׁלֹּא לְכַבֵּד אֶת
 רַבּוֹנוֹ וְלֹא מִתְכַּוֵּן בְּאֵמֶן, שֶׁשְּׁנֵינֵנו, גְּדוֹל
 הָעוֹנָה אֵמֶן יוֹתֵר מִן הַמְּכַבְּדֵי. וַחֲרֵי בְּאֵרְנוּ לְפָנֵי רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, שֶׁאֵמֶן מוֹשֵׁךְ בְּרָכוֹת מִמִּבּוֹעַ הַמְּלָךְ,
 וּמִהַמְּלָךְ לְמַלְכָּה (זוּ בְּנִסְתַּיִשְׂרָאֵל). וּבְאֹתִיּוֹת תְּקוּקוֹת
 שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר, מֵאֶלֶף לְמֵ"ם, וּמֵמֵ"ם לְנו"ן. בִּיּוֹן
 שְׁמַעֲיָעוֹת הַבְּרָכוֹת לְנו"ן, מִשֵּׁם שׁוֹפְעוֹת

ויוצאות ברכות לעליונים ולתחתונים ומתפשטות בכל. וקול יוצא: השקו מהשקאת הברכות שהוציא פלוני עבד המלך הקדוש.

וכשישראל למטה משמרים להשיב אמן, לבנו לבם כמו שצריך, כמה פתחי ברכות פתוחים לו למעלה, כמה טובות נמצאות בכל העולמות, כמה שמחה בכל. מה השכר לישראל שגרמו את זה? שכר להם בעולם הזה ובעולם הבא. בעולם הזה בשעה שמציקים להם (לישראל) ומתפללים תפלה לפני רבונם, קול מכריז בכל העולמות: (ישעיה כו) פתחו שערים ויבא גוי צדיק שמר אמינים. אל תקרי אמונים אלא אמינים. פתחו שערים, כמו שלישראל פותחים שערי הברכות, כך פעת פתחו שערים, ותתקבל תפלתם מאותם שמציקים להם.

זה בעולם הזה. בעולם הבא מה שכרם? ששׂיציא אדם מהעולם הזה, שתיה שומר להשיב אמן, מה זה שומר? בלומר, שומר אותה ברכה שאמר

אותו המבקר, ומחכה לו להשיב אמן כמו שצריך.
נשמתו עולה, ומבריוזים לפניו: פתחו שערים
לפניו, כמו שהוא תהיה פותח שערים כל יום
בשתייה שומר אמונים.

אמר רבי יוסי אמר רבי יהודה, מה זה אמן?
אמר רבי אבא, הרי פרשוקה הכל. אמן
נקרא מבויע של אותו הנחל ששופע, אמן נקרא,
שכתוב (משלי ח) ואתיה אצלו אמן. אל תקרי אמן
אלא אמן. קיום הכל אותו הנחל (הכל) ששופע
ויוצא, אמן נקרא. שלמדנו, (תהלים קו) מן העולם
ועד העולם - עולם שלמעלה, עולם שלמטה. גם
כך אמן ואמן - אמן שלמעלה, אמן שלמטה. אמן
קיום של כלם, וְהָרִי בְּאֲרָנוּ אָמֵן בְּאוֹתָן אוֹתִיּוֹת.

רבי שמעון אמר, אל"ף עמק הבאר שכל
הברכות, משם נובעות ויוצאות ונמצאות.
מ"ם פתוחה, נחר ששופע ויוצא, ונקרא מ"ם.
והוא סוד ששנינו, מ"ם פתוחה, מ"ם סתומה, כמו
שבארנו (ישעיה ט) לברכה המשרת.

נו"ן פְּשׁוּטָה, כָּלֵל שָׁל שְׁתֵּי נוּנִין. נו"ן כְּפּוּפָה,
כָּלֵל שָׁל הָאוֹת וָא"ו, כָּלֵל שָׁל נוּן כְּפּוּפָה

(פְּשׁוּטָה). • (מ"ם פְּתוּחָה, כָּלֵל שָׁל שְׁתֵּי נוּנִין - נוּן פְּשׁוּטָה, נוּן כְּפּוּפָה. נוּן פְּשׁוּטָה
כָּלֵל שָׁל הָאוֹת וָא"ו) מִשׁוּם כֶּךָ הַכֵּל נִקְרָא נוּן וָאוּ נוּן.
וּבְסוּד הַמִּשְׁנָה כֶּךָ שְׁנֵינוּ, ו' וְכָר, ו' פְּשׁוּטָה כָּלֵל
שָׁל וְכָר וְנִקְבָּה. נוּן כְּפּוּפָה בְּכָלֵל שָׁל פְּשׁוּטָה הִיא.
וּבְסִפְרוֹ שָׁל רַב הַמְנוּנָא סָבָא, מ"ם שָׁל כָּאֵן הִיא
נוּטְרִיקוֹן מַלְ"ה, וְתִינוּ אָמֵן. אָמֵ"ן נוּטְרִיקוֹן א"ל
מַ"לְ"ךְ נַ"אָּמֵן. כָּלֵל שָׁל הַכֵּל, וַיִּפָּה הוּא, וְתִרִי
נִתְבָּאֵר.

לְמַדְנוּ, כֹּל מִי שֶׁשָּׁמַע בְּרַכָּה מֵאוֹתוֹ מְבַרְךְ וְלֹא
מְבַוֵּן בְּאָמֵן, עָלָיו נֵאמַר וּבְנֵי יִקְלוּ, כְּמוֹ
שֶׁנֵּאמַר (מְלֹאכֵי א) לָכֶם הַכֹּתֵנִים בּוֹזֵי שָׁמַי. מָה עֲנִשׁוּ?
כְּמוֹ שֶׁלֹּא פָתַח בְּרַכּוֹת לְמַעְלָה, כֶּךָ לֹא פוֹתְחִים
לוֹ. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא בְּשִׁינְאָה מִהָעוֹלָם הַזֶּה, מְבַרְיִזִים
לְפָנָיו וְאוֹמְרִים: סָגְרוּ הַפְּתָחִים לְפָנָי פְּלוּנִי וְלֹא
יָבִינִם, וְאַל תִּקְבְּלוּ אוֹתוֹ. אוֹי לוֹ! אוֹי לְנַשְׁמַתּוֹ!

לְמַדְנוּ, כָּל רָשָׁעֵי הַגִּיהֶנֶם נִכְנָסִים לְמַדוּרִים
 יְדוּעִים, וְכִמָּה פְתָחִים יֵשׁ לַגִּיהֶנֶם, וְכָל
 הַפְתָּחִים כְּנֶגֶד פְּתַחֵי הַגֶּן עֵדֶן. וּבְשָׁעָה שְׁמוּצִיאִים
 אוֹתָם רָשָׁעִים שֶׁקָּבְלוּ עָנָשׁ, הֵם פּוֹתְחִים פְּתָחִים,
 וְשָׂמִים (וְשׂוֹאֲבִים) אוֹתָם לַחוּץ. וְכָל הַפְתָּחִים נִקְרְאוּ
 בְשֵׁמֶם כְּנֶגֶד פְּתַחֵי הַגֶּן עֵדֶן, וְכָל פְּתַח וּפְתַח נִקְרָא
 שֵׁם כְּנֶגֶד אוֹתוֹ פְּתַח הַגִּיהֶנֶם, וְהַפְתָּחִים נוֹדְעִים
 כְּנֶגֶד הַפְתָּחִים, אוֹתָם פְּתַחֵי הַגֶּן עֵדֶן.

בְּגִיהֶנֶם יֵשׁ מְדוּר אַחֲרוֹן תַּחְתּוֹן שֶׁל כָּל־כָּל־ם, וְאוֹתוֹ
 מְדוּר הוּא מְדוּר עַל מְדוּר, וְנִקְרָא (אִיּוֹב י'
 אָרִץ עֵיפָתָה. מַה זֶה עֵיפָתָה? כָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת כח)
 רְבוּעַ יְהִיָּה כְּפוּל, וּמְתַרְגְּמִים - מְרַבֵּעַ יְהִיָּה עֵיף.
 גַּם כָּאן עֵיפָתָה, כְּלוּמַר כְּפוּלָה. וְאוֹתוֹ נִקְרָא
 שְׂאוּל תַּחְתִּית, שְׂאוּל הוּא מְדוּר אַחַד, תַּחְתִּית
 הוּא מְדוּר תַּחְתּוֹן. וְלִבְנֵי נִקְרָאת אָרֶץ עֵיפָתָה
 תַּחְתִּית, וְנִקְרָאת אַבְדּוֹן, וְעַל זֶה פָּתוּב (מְשָׁלִי טו)
 שְׂאוּל וַאֲבִדּוֹן. וְכָל הַמְדוּרִים לֹא נִכְפְּלוּ, וְכָל־ם לֹא
 מִתְעִיפִים חוּץ מִזֶּה.

וּלְמַדְנֵנוּ, מִי שְׂיִוְרַד לְאַבְדוֹן, ^(דף רפו ע"א) שְׂנִקְרָא
 תַּחְתִּית, לֹא עוֹלָה לְעוֹלָמִים. וְהָהוּא
 נִקְרָא אִישׁ שְׂמִשְׁמַד וְנִאָּבַד מִכָּל הָעוֹלָמוֹת.
 וּלְמַדְנֵנוּ, לְאוֹתוֹ מְקוֹם מוֹרִידִים אוֹתָם אֲנָשִׁים
 שְׂמִבְּיָם לְהִשִּׁיב אָמֵן, וְעַל אָמֵן הַרְבֵּה שְׂנִאָּבְדוּ
 מִמֶּנּוּ, שְׂלֹא הִחְשִׁיב אוֹתָם, הַנִּים אוֹתוֹ בְּגִיהָנָם,
 וּמוֹרִידִים אוֹתוֹ לְאוֹתוֹ מְדוֹר תַּחְתּוֹן שְׂאִין בּוֹ פֶּתַח,
 וְנִאָּבַד וְלֹא עוֹלָה מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. וְעַל זֶה פְּתוּב
 (איוב ז) כָּלָה עֲנָן וַיִּלְךְ בֵּן יוֹרֵד שְׂאוֹל לֹא יַעֲלֶה.
 וְלֹא?! וְהָרִי פְּתוּב (יונה ב) מִכַּפְּתָן שְׂאוֹל שׁוֹעֵתִי
 שְׂמִעֵת וְגו'. וְכֶתוּב (שמואל-א ב) מוֹרִיד שְׂאוֹל וַיַּעַל.
 אֲלֵא כֵּאֵן שְׂאוֹל, שָׁם תַּחְתִּית. וּבְאַרְנֵנוּ, זֶה כְּשֶׁחִזַּר
 בּוֹ, וְזֶה כְּשֶׁלֹּא חִזַּר בּוֹ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מֵהוּ שְׂפְתוּב (ירמיה ב) כִּי שְׂתִים
 רְעוֹת עָשָׂה עַמִּי אֶתִי עֲזָבוּ מְקוֹר מִים חַיִּים
 לְחֻצַּב לָהֶם בְּאֵרוֹת וְגו'? אֶתִי עֲזָבוּ מְקוֹר מִים
 חַיִּים - זֶהוּ מִי שְׂלֹא רוֹצֵה לְקַדֵּשׁ שֵׁם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בְּאָמֵן. מָה עֲנִשׁוֹ? פְּתוּב לְחֻצַּב לָהֶם בְּאֵרוֹת
 בְּאֵרֵת נְשִׁבְרִים. שְׂיִוְרְדִים לְגִיהָנָם הַרְבֵּה אַחַר הַרְבֵּה,

עד שִׁיזְרְדִים לְאַבְדוֹן שֶׁנִּקְרָא תַּחְתִּית. וְאִם הוּא
 קָדֵשׁ שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבוֹן בְּאֵמֶן בְּרֵאשִׁי,
 עוֹלָה דְרָגָה אַחַר דְרָגָה לְהַתְעִיד מֵאוֹתוֹ עוֹלָם
 הַבֵּא, שֶׁשׁוֹפֵעַ תְּמִיד לֹא פוֹסֵק. וְהוּ שְׂכָתוֹב (תהלים
 לא) אֱמוּנִים נִצַּר ה' וּמִשָּׁלֵם עַל יְתֵר עֲשֵׂה גֵאוּת.

לְמִדְנוּ, שִׁירָה מוֹשְׁכַת בְּרָכוֹת מְלַמֵּעָלָה לְמִטָּה,
 עַד שֶׁיִּמְצְאוּ בְּרָכוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. (אָמַר
 רַבִּי יוֹסֵף, עֲתִידִים הֵם יִשְׂרָאֵל לֹמַר שִׁירָה שְׁלֵמָה, שִׁירָה שְׁפוּלָלֶת כָּל שְׂאֵר הַשִּׁירִים,
 וְהוּ שְׂכָתוֹב (ישעיה יב) וְאִמְרַתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לָהּ קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
 עֲלִילָתָיו) אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, עֲתִידִים יִשְׂרָאֵל לֹמַר
 שִׁירָה מְלַמֵּטָה לְמַעְלָה וּמְלַמֵּעָלָה לְמִטָּה וְלִקְשֹׁר
 אֶת קִשְׁר הָאֱמוּנָה, שְׂכָתוֹב (במדבר כא) אִזּוּ יִשִּׁיר
 יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת. אִזּוּ שֵׁר לֹא נֵאמַר, אֶלָּא
 אִזּוּ יִשִּׁיר. וְכֵן כָּלָם כִּמּוֹ זֶה. אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת,
 מְלַמֵּטָה לְמַעְלָה. עֲלִי בָּאֵר עֲנֵנוּ לָהּ. עֲלִי בָּאֵר,
 כְּלוֹמַר עֲלִי לְמִקוּמִךָ לְהַתְאַחַד בְּבַעֲלֶיךָ, וְהוּ
 מְלַמֵּטָה לְמַעְלָה.

וְאַחַר כֵּן מְלַמְעֵלָה לְמִטָּה, (שְׁחַרְי עַד עֲבָשׁוּ בְּנִלוֹת נִמְצְאוֹת
 עֲמִנּוּ) **בְּאֵר הַפְּרוּחַ שָׁרִים, שִׁילְדוּ אוֹתָהּ אֲבֵא**
וְאִמָּא (לְמַעַלָּה). כְּרוּחַ גְּדִיבֵי הָעַם - אֵלוֹ הָאֲבוֹת
 שֶׁנִּקְרְאוּ (תהלים מז) גְּדִיבֵי עַמִּים. כְּרוּחַ, מָקוֹם לְהַזְדוּג
 בַּח הַמְּלֶךְ בְּכָרְכוֹת. וּבְמָה הוּא תְּזוּזוּג? בְּמַחֲקֵק -
 זֶה יְסוּד. בְּמִשְׁעֵנְתֶם - זֶה נִצַּח וְהוֹד, מְלַמְעֵלָה
 לְמִטָּה. וּמִמְדָּבָר מִתְּנָה, וּמִמִּתְנָה נִחְלִיאֵל,
 וּמִנְחִלִיאֵל בְּמוֹת. זֶהוּ קִשְׁר שְׁלֵם, קִשְׁר הָאִמוּנָה,
 קִשְׁר קִיָּם שְׁבוּ הַכֹּל.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, עֲתִידִים יִשְׂרָאֵל לֹאמַר שִׁירָה
שְׁלֵמָה, שִׁירָה שְׁכוּלְלֵת כָּל שְׂאֵר הַשִּׁירִים.
 זֶהוּ שְׁכָתוֹב (ישעיה יב) וְאִמְרֹתֶם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לַה'
 קְרָאוּ בְּשִׁמּוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים עֲלִילְתִּיו. בְּאוֹתוֹ זְמַן
 כְּתוּב, (זכריה יד) וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם
 הַהוּא יְהִיָּה ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד. וְכָתוּב (תהלים קכו)
 אֲזִי יִמְלֵא שִׁחּוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה, אֲזִי יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם
 הַגְּדִיל ה' לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹהֵי. פְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן
 וְאָמֵן. יְמֶלֶךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.